

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ
ขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนประชากร
μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงข้อมูลแบบเอฟ (F -Distribution)
MS	แทน	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย (Mean of Squares)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
df	แทน	ขั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตาม
หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน
ต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา
ประสบการณ์การทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด

2. วิเคราะห์ระดับระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน
3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน
4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปรากฏผลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของพนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม

การเก็บข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ส่งแบบสอบถามไปให้ประชากรซึ่งเป็นพนักงานเทศบาล จำนวน 115 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนที่มีความสมบูรณ์จำนวน 115 ฉบับ จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของพนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด พบว่า พนักงานเทศบาลเทศบาลเมืองมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 รองลงมาระดับอนุปริญญา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 มีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 รองลงมาต่ำกว่า 5 ปี และ 11-16 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 24.35 และสังกัดสำนักปลัดเทศบาล จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 รองลงมาสังกัดกองสวัสดิการสังคม จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 2-8

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1.	หลักนิติธรรม	3.39	.79	ปานกลาง
2.	หลักคุณธรรม	3.93	.60	มาก
3.	หลักความโปร่งใส	3.63	.82	มาก
4.	หลักการมีส่วนร่วม	3.53	.80	มาก
5.	หลักความรับผิดชอบ	3.71	.85	มาก
6.	หลักความคุ้มค่า	3.58	.76	มาก
โดยรวม		3.63	.77	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.63 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ($\mu = 3.93$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\mu = 3.71$) และด้านหลักความโปร่งใส ($\mu = 3.63$) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\mu = 3.58$) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\mu = 3.53$)ตามลำดับ ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ($\mu = 3.39$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล
ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลัก
นิติธรรม

ข้อ	ด้านหลักนิติธรรม	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1.	เทศบาลได้ปฏิบัติตามระเบียบราชการที่รัฐได้กำหนดในการจัดทำเทศบัญญัติต่างๆ	3.37	.88	ปานกลาง
2.	เทศบาลมีการให้ความรู้แก่พนักงานเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาลในเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ สิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ	3.55	.77	มาก
3.	เทศบาลมีการให้ความรู้ ความเข้าใจต่อกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติที่นำมาประกาศใช้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล	2.73	.77	ปานกลาง
4.	เทศบาลมีการปรับปรุงกฎ ข้อบังคับ และเทศบัญญัติระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	3.57	.80	มาก
5.	มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการ เทศบัญญัติข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน	3.69	.82	มาก
6.	ผู้บริหาร พนักงาน เจ้าหน้าที่ของเทศบาลยึดหลักนิติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่	3.40	.71	ปานกลาง
	โดยรวม	3.39	.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดคือ ข้อ 5 มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการ เทศบัญญัติข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ

หน้าที่ของประชาชน ($\mu = 3.69$) ข้อ 4 เทศบาลมีการปรับปรุงกฎ ข้อบังคับ และเทศบัญญัติระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\mu = 3.57$) และข้อ 2 เทศบาลมีการให้ความรู้แก่พนักงานเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาลในเรื่องกฎระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ สิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ ($\mu = 3.55$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุดคือ ข้อ 6 ผู้บริหาร พนักงาน เจ้าหน้าที่ของเทศบาลยึดหลักนิติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ($\mu = 3.40$) ข้อ 1 เทศบาลได้ปฏิบัติตามระเบียบราชการที่รัฐ ได้กำหนดในการจัดทำเทศบัญญัติต่างๆ ($\mu = 3.37$) และข้อ 3 เทศบาลมีการให้ความรู้ ความเข้าใจต่อกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติที่นำมาประกาศใช้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล ($\mu = 2.73$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักคุณธรรม

ข้อ	ด้านหลักคุณธรรม	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1.	เทศบาลมีโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำทุกปี	3.86	.86	มาก
2.	เทศบาลมีการสนับสนุนให้ใช้หลักคุณธรรมอย่างกว้างขวางและจริงจังเพื่อการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานที่ดี	3.98	.79	มาก
3.	คณะผู้บริหารเทศบาล พนักงานเทศบาลปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม	3.78	.88	มาก
4.	ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ของเทศบาลใช้หลักคุณธรรมในในการทำงาน	3.19	1.03	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	ด้านหลักคุณธรรม	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
5.	มีการให้บริการประชาชนด้านการบริการอย่างเสมอภาค	3.86	.60	มาก
6.	พนักงานเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาลและคณะผู้บริหารเทศบาลปลอดจากการกระทำผิด	3.86	.75	มาก
7.	มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยหน่วยงานตนเองและหน่วยงานภายนอก	4.01	.57	มาก
8.	มีการวิเคราะห์การจัดทำแผนและสร้างตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน	2.68	.85	ปานกลาง
โดยรวม		3.93	.60	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดคือ ข้อ 7 มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานโดยหน่วยงานตนเองและหน่วยงานภายนอก ($\mu = 4.01$) ข้อ 2 เทศบาลมีการสนับสนุนให้ใช้หลักคุณธรรมอย่างกว้างขวางและจริงจังเพื่อการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานที่ดี ($\mu = 3.98$) ข้อ 1 เทศบาลมีโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำทุกปี มีการให้บริการประชาชนด้านการบริการอย่างเสมอภาค ($\mu = 3.86$) ข้อ 6 พนักงานเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาลและคณะผู้บริหารเทศบาลปลอดจากการกระทำผิด ($\mu = 3.86$) ข้อ 5 มีการให้บริการประชาชนด้านการบริการอย่างเสมอภาค ($\mu = 3.86$) และข้อ 3 คณะผู้บริหารเทศบาล พนักงานเทศบาลปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม ($\mu = 3.78$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดคือ ข้อ 4 ข้าราชการพนักงาน เจ้าหน้าที่ของเทศบาลใช้หลักคุณธรรมในในการทำงาน ($\mu = 3.19$) และข้อ 8 มีการวิเคราะห์การจัดทำแผนและสร้างตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน ($\mu = 2.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล
ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลัก
ความโปร่งใส

ข้อ	ด้านหลักความโปร่งใส	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1.	การบริหารกิจการด้านต่างๆ ของเทศบาล มีการ สรุปเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชน ตรวจสอบได้ เช่น แผนงาน โครงการต่างๆ เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง ข้อมูลด้านการเงิน-การ คลัง เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานการประชุม เป็นต้น	3.95	.59	มาก
2.	มีการจัดตั้งหน่วยบริการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ประชาชนด้านต่างๆอย่างทั่วถึง	3.99	.62	มาก
3.	เทศบาลมีคณะกรรมการตรวจสอบภายในที่ เข้มแข็งและมาตรการป้องกันและปราบปราม การทุจริต	3.47	.88	ปานกลาง
4.	เทศบาลมีระบบการตรวจสอบ ฟ้องร้อง ลงโทษ ผู้ที่ทุจริตหรือกระทำผิดตามกระบวนการ ยุติธรรมที่จริงจัง	3.46	.98	ปานกลาง
5.	เทศบาลดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยความ บริสุทธิ์ โปร่งใสตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง	3.81	.87	มาก
6.	เทศบาลมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน อย่างโปร่งใส ตรงไปตรงมา	2.90	1.00	ปานกลาง
7.	การคัดเลือกบุคลากรของเทศบาลเป็นไปอย่าง โปร่งใสยุติธรรม	3.84	.77	มาก
	โดยรวม	3.63	.82	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุดคือ ข้อ 2 มีการจัดตั้งหน่วยบริการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้านต่างๆอย่างทั่วถึง ($\mu = 3.99$) ข้อ 1 การบริหารกิจการด้านต่างๆ ของเทศบาล มีการสรุปเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้ เช่น แผนงานโครงการต่างๆ เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง ข้อมูลด้านการเงิน-การคลัง เทศบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานการประชุม เป็นต้น ($\mu = 3.95$) ข้อ 7 การคัดเลือกบุคลากรของเทศบาลเป็นไปอย่างโปร่งใสยุติธรรม ($\mu = 3.84$) และข้อ 5 เทศบาลดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยความบริสุทธิ์โปร่งใสตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ($\mu = 3.81$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุดคือ ข้อ 3 เทศบาลมีคณะกรรมการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็งและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ($\mu = 3.47$) ข้อ 4 เทศบาลมีระบบการตรวจสอบ ฟ้องร้อง ลงโทษ ผู้ที่ทุจริตหรือกระทำความผิดตามกระบวนการยุติธรรมที่จริงจัง ($\mu = 3.46$) และข้อ 6 เทศบาลมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างโปร่งใส ตรงไปตรงมา ($\mu = 2.90$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ข้อ	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1.	ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาล	3.80	.85	มาก
2.	สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม หรือ องค์กรชุมชน หรือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน	3.39	.93	ปานกลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
3.	เทศบาลมีระบบการรับฟังเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลและดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนของประชาชน	3.65	.76	มาก
4.	เทศบาลมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการริเริ่ม โครงการต่าง ๆ และมีการนำเอาความคิดเห็นของประชาชนไปประกอบการบริหารงาน	3.57	.74	มาก
5.	เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ	3.50	.83	ปานกลาง
6.	เทศบาลได้ทำการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตามข้อเสนอของประชาชนได้เป็นอย่างดี	3.75	.61	มาก
7.	ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองมีการปรึกษาหารือในการทำงานด้านต่างๆ อยู่เสมอ	3.06	.88	ปานกลาง
โดยรวม		3.53	.80	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุดคือ ข้อ 1 ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาล ($\mu = 3.80$) ข้อ 6 เทศบาลได้ทำการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตามข้อเสนอของประชาชนได้เป็นอย่างดี ($\mu = 3.75$) ข้อ 3 เทศบาลมีระบบการรับฟังเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลและดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนของประชาชน ($\mu = 3.65$) และข้อ 4 เทศบาลมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการริเริ่ม โครงการต่าง ๆ และมีการนำ เอาความคิดเห็นของ

ประชาชนไปประกอบการบริหารงาน ($\mu = 3.57$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าสุดคือ ข้อ 5 เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ($\mu = 3.50$) ข้อ 2 สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม หรือ องค์กรชุมชน หรือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน ($\mu = 3.39$) และข้อ 7 ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองมีการปรึกษาหารือในการทำงานด้านต่างๆ อยู่เสมอ ($\mu = 3.06$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักความรับผิดชอบ

ข้อ	ด้านหลักความรับผิดชอบ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1.	ประชาชนในพื้นที่เทศบาลได้รับโอกาสให้เสนอแนะปัญหาความเดือดร้อนของตนเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะการบริการได้เป็นอย่างดี	3.60	.84	มาก
2.	เทศบาลมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน รวมทั้งมีคำสั่งมอบหมายหน้าที่การทำงาน ความรับผิดชอบแก่บุคลากรของเทศบาลอย่างชัดเจน	3.81	.75	มาก
3.	ผู้บริหาร และหน่วยปฏิบัติงานของเทศบาล รับฟังและนำข้อเสนอ ข้อร้องเรียนของประชาชนด้านต่างๆ ไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ	3.95	.62	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านหลักความรับผิดชอบ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
4.	เทศบาลมีการติดตามและประเมินผลการทำงานของบุคลากรเทศบาลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบผลงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.80	.82	มาก
5.	มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน	3.45	.78	ปานกลาง
6.	ผลงานที่เทศบาลสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องระยะยาว	3.66	.66	มาก
โดยรวม		3.71	.85	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุดคือ ข้อ 3 เทศบาล รับฟังและนำข้อเสนองานของประชาชนด้านต่างๆ ไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ ($\mu = 3.95$) ข้อ 2 เทศบาลมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน รวมทั้งมีคำสั่งมอบหมายหน้าที่การงานความรับผิดชอบแก่บุคลากรของเทศบาลอย่างชัดเจน ($\mu = 3.81$) ข้อ 4 ผู้บริหาร และหน่วยปฏิบัติงานของ เทศบาลมีการติดตามและประเมินผลการทำงานของบุคลากรเทศบาลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบผลงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ($\mu = 3.80$) ข้อ 6 ผลงานที่เทศบาลสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องระยะยาว ($\mu = 3.66$) และข้อ 1 ประชาชนในพื้นที่เทศบาลได้รับโอกาสให้เสนอแนะปัญหาความเดือดร้อนของตนเองเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะการบริการได้เป็นอย่างดี ($\mu = 3.60$) ตามลำดับและระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 5 มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน ($\mu = 3.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล
ต่อการปฏิบัติงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม
ด้านหลักความคุ้มค่า

ข้อ	ด้านหลักความคุ้มค่า	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1.	เทศบาล ได้ใช้งบประมาณในการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่ามาก ที่สุด	3.87	.56	มาก
2.	เทศบาลของท่านสามารถดำเนินงานประสบ ความสำเร็จด้านต่างๆเป็นที่พอใจของทุกฝ่ายได้ อย่างดี	3.40	.91	ปานกลาง
3.	เทศบาลมีการบริการที่เบ็ดเสร็จในขั้นตอนเดียว ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว	3.60	.65	มาก
4.	เทศบาลจัดบริการสาธารณะ ที่สามารถสร้าง ความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการอย่าง ทั่วถึง	3.46	.87	ปานกลาง
5.	เทศบาลได้มีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้ง ประชาชนในพื้นที่ให้มีความประหยัดในทุก อย่างๆ เช่น การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือการ จัดกิจกรรมบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ให้ ใช้ได้ยาวนาน	3.57	.82	มาก
6.	การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการสอดคล้องกับ งบประมาณ ประโยชน์และประหยัด	3.55	.71	มาก
โดยรวม		3.58	.76	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด คือข้อ 1 เทศบาลได้ใช้งบประมาณในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุ้มค่าที่สุด ($\mu = 3.87$) ข้อ 3 เทศบาลมีการบริการที่เบ็ดเสร็จในขั้นตอนเดียวทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว ($\mu = 3.60$) ข้อ 5 เทศบาลได้มีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ให้มีความประหยัดในทุกอย่างๆ เช่น การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือการจัดกิจกรรมบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ให้ใช้ได้นาน ($\mu = 3.57$) และข้อ 6 การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการสอดคล้องกับงบประมาณ ประโยชน์และประหยัด ($\mu = 3.55$) ตามลำดับและระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด คือข้อ 4 เทศบาลจัดบริการสาธารณะ ที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการอย่างทั่วถึง ($\mu = 3.46$) และข้อ 2 เทศบาลของท่านสามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จด้านต่างๆเป็นที่พอใจของทุกฝ่ายได้อย่างดี ($\mu = 3.40$) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามตัวแปร ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และหน่วยงานที่สังกัดที่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามตัวแปร ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและหน่วยงานที่สังกัดที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังตารางที่ 9 – 11

3.1 พนักงานเทศบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม แตกต่างกัน ปรากฏผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบพนักงานเทศบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคามแตกต่างกัน

ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม	ระดับการศึกษา								F	Sig.
	อนุปริญญา		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก			
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ		
1.หลักนิติธรรม	3.41	0.33	3.38	0.33	3.35	0.39	3.41	0.29	.164	.921
2.หลักคุณธรรม	3.71	0.31	3.62	0.33	3.69	0.39	3.76	0.43	.755	.522
3.หลักความโปร่งใส	3.62	0.39	3.55	0.59	3.68	0.46	3.74	0.44	.785	.505
4.หลักการมีส่วนร่วม	3.51	0.49	3.53	0.37	3.62	0.40	3.45	0.43	.683	.565
5.หลักความรับผิดชอบ	3.81	0.52	3.63	0.45	3.67	0.57	3.79	0.52	.863	.462
6.หลักความคุ้มค่า	3.58	0.42	3.56	0.45	3.48	0.44	3.72	0.36	1.301	.278
โดยรวม	3.61	0.26	3.55	0.23	3.59	0.21	3.65	0.23	.849	.470

จากตารางที่ 9 พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ($p > 0.5$)

3.2 พนักงานเทศบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม แตกต่างกัน ปรากฏผลดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบพนักงานเทศบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม แยกตาม

ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม	ประสบการณ์การทำงาน								F	Sig.
	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		11-16 ปี		มากกว่า 16 ปีขึ้นไป			
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ		
1.หลักนิติธรรม	3.41	0.33	3.38	0.33	3.35	0.39	3.41	0.29	.164	.922
2.หลักคุณธรรม	3.71	0.31	3.62	0.33	3.69	0.39	3.76	0.43	.755	.522
3.หลักความโปร่งใส	3.62	0.39	3.55	0.59	3.68	0.46	3.74	0.44	.785	.505
4.หลักการมีส่วนร่วม	3.51	0.49	3.53	0.37	3.62	0.40	3.45	0.43	.683	.565
5. หลักความรับผิดชอบ	3.81	0.57	3.63	0.45	3.67	0.57	3.79	0.52	.863	.462
6. หลักความคุ้มค่า	3.58	0.44	3.56	0.39	3.48	0.44	3.72	0.36	1.301	.278
โดยรวม	3.61	0.26	3.55	0.23	3.59	0.21	3.65	0.23	.470	.879

จากตารางที่ 10 พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม และเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ($p > 0.5$)

3.3 พนักงานเทศบาลที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม แยกตาม ปรากฏผลดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบพนักงานเทศบาลที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักการของเทศบาล
เมืองมหาสารคาม แยกต่างกัน

ความคิดเห็นของ พนักงานเทศบาลต่อการ ปฏิบัติงานตามหลักการ ภารกิจของเทศบาล เมืองมหาสารคาม	หน่วยงานที่สังกัด												F	Sig.		
	สำนักปลัดเทศ บาล		สำนักการช่าง		สำนักการ สาธารณสุขฯ		กองคลัง		กองการศึกษา		กองสวัสดิการ สังคม				กองวิชาการ และแผนงาน	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ
1.หลักนิติธรรม	3.59	0.28	3.42	0.19	3.44	0.31	3.40	0.32	3.30	0.30	3.13	0.35	3.16	0.51	4.375*	.001
2.หลักคุณธรรม	3.86	0.39	3.66	0.34	3.88	0.31	3.56	0.21	3.41	0.25	3.56	0.30	3.84	0.38	5.139*	.000
3.หลักความโปร่งใส	3.87	0.40	3.64	0.54	3.77	0.45	3.57	0.45	3.20	0.43	3.62	0.45	3.74	0.52	4.241*	.001
4.หลักการมีส่วนร่วม	3.39	0.43	3.59	0.43	3.62	0.35	3.39	0.44	3.66	0.34	3.52	0.43	3.71	0.33	1.331	.250
5.หลักความรับผิดชอบ	3.63	0.49	3.76	0.51	3.92	0.48	3.87	0.60	3.58	0.45	3.60	0.51	4.13	0.56	1.674	.134
6.หลักความคุ้มค่า	3.68	0.39	3.36	0.26	3.52	0.44	3.68	0.50	3.46	0.32	3.66	0.46	3.66	0.51	1.597	.155
โดยรวม	3.68	0.22	3.58	0.21	3.70	0.26	3.57	0.21	3.44	0.18	3.53	0.23	3.72	0.22	3.440*	.004

จากตารางที่ 11 พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักการของเทศบาล
เมืองมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ($p > 0.5$) ทั้งอย่างน้อย 1 คู่

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ปรากฏผลดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะของพนักงานเทศบาลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม	ความถี่
1. ด้านหลักนิติธรรม	
1.1 เทศบาลควรปฏิบัติเกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับให้ทันสมัยเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของชุมชนมากที่สุด	16
1.2 เทศบาลควรจัดให้มีการอบรมพนักงานให้มีความรู้ด้านกฎหมาย มากขึ้น	14
1.3 เทศบาลควรนำข้อเสนอแนะของประชาชนมาออกข้อบัญญัติ และประกาศให้ประชาชนทราบ	8
1.4 เทศบาลควรให้ประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากข้อบัญญัติมากที่สุด	12
รวม	50
2. ด้านหลักคุณธรรม	
2.1 เทศบาลควรมีการแบ่งแยกหน้าที่ในการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างชัดเจน	10
2.2 เทศบาลควรจัดสรรพนักงานเข้าปฏิบัติหน้าที่อย่างทั่วถึงเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ โดยเท่าเทียมกัน	8
รวม	18

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของพนักงานเทศบาล	ความถี่
ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม	
3. ด้านหลักความโปร่งใส	
3.1 เทศบาลควรปรับกลไกวิธีการทำงานให้มีความโปร่งใส เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ตรงไปตรงมาให้ประชาชนรู้ถึงข้อมูลที่เป็นจริงและสามารถตรวจสอบได้	10
3.2 เทศบาลควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ	9
3.3 เทศบาลควรจัดตั้งผู้นำชุมชนมาเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลและในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง	4
รวม	23
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	
4.1 เทศบาลควรจัดให้มีเวทีประชาคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและซักถามอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	4
4.2 เทศบาลควรจัดให้มีกิจกรรมประชาชนคุยกับ เทศบาลอย่างสม่ำเสมอ	3
รวม	7
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	
5.1 เทศบาลควรตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อประชาชนให้มีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชนและมีความกระตือรือร้นแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้บรรลุผลโดยไม่เลือกปฏิบัติ	8
5.2 ผู้บริหารของเทศบาลแต่ละสายงานนั้นควรได้รับมอบหมายหน้าที่งานและโครงการตามตำแหน่งหน้าที่และดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามระเบียบให้สม่ำเสมอ	4
5.3 ผู้บริหารเทศบาลควรสนใจ ดูแลเอาใจใส่ต่อหน้าที่และพนักงานให้ทั่วถึง	3
รวม	15

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของพนักงานเทศบาล	ความถี่
ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม	
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	
6.1 เทศบาลควรเน้นให้มีประสิทธิภาพในการบริหาร โดยใช้ทรัพยากรและงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์	9
6.2 เทศบาลควรส่งเสริมให้พนักงานมีการทำกิจกรรม และอบรมผู้นำชุมชนแต่ละชุมชนเพื่อหาเวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในเรื่องที่ได้รับข้อเสนอแนะมาจากชุมชนต่างๆ เช่น การคัดแยกขยะ การออกกำลังกาย เป็นต้น	4
รวม	13

จากตารางที่ 12 พบว่าพนักงานเทศบาลมีข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักนิติธรรม (ความถี่ 50) รองลงมาด้านหลักความโปร่งใส (ความถี่ 23) ด้านหลักคุณธรรม (ความถี่ 18) ด้านหลักความรับผิดชอบ (ความถี่ 15) ด้านหลักความคุ้มค่า (ความถี่ 13) และด้านหลักการมีส่วนร่วม (ความถี่ 7) ซึ่งสามารถนำเสนอแต่ละด้านดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมหาสารคามควรปฏิบัติเกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับให้ทันสมัย เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของชุมชนมากที่สุด (ความถี่ 16) ควรจัดให้มีการอบรมพนักงานให้มีความรู้ด้านกฎหมายมากขึ้น (ความถี่ 14) ควรให้ประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากข้อบัญญัติมากที่สุด (ความถี่ 12) และควรนำข้อเสนอแนะของประชาชนมาออกข้อบัญญัติ และประกาศให้ประชาชนทราบ (ความถี่ 8) ตามลำดับ

ด้านหลักความโปร่งใส เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมหาสารคามควรปรับกลไกวิธีการทำงานให้มีความโปร่งใส เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ตรงไปตรงมาให้ประชาชนรู้ถึงข้อมูลที่เป็นจริงและสามารถตรวจสอบได้ (ความถี่ 10) และควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ (ความถี่ 9)

และเทศบาลควรจัดตั้งผู้นำชุมชนมาเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลและในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง (ความถี่ 4) ตามลำดับ

ด้านหลักคุณธรรม เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมหาสารคามควรมีการแบ่งแยกหน้าที่ในการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างชัดเจน (ความถี่ 10) และเทศบาลควรจัดสรรพนักงานเข้าปฏิบัติหน้าที่อย่างทั่วถึงเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ โดยเท่าเทียมกัน (ความถี่ 8)

ด้านหลักความรับผิดชอบ เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมหาสารคามควรตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อประชาชนให้มีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชนและมีความกระตือรือร้นแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้บรรลุผลโดยไม่เลือกปฏิบัติ (ความถี่ 8) ผู้บริหารของเทศบาลแต่ละสายงานนั้นควรได้รับมอบหมายหน้าที่งานและโครงการตามตำแหน่งหน้าที่และดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามระเบียบให้สม่ำเสมอ (ความถี่ 4) และผู้บริหารเทศบาลควรสนใจ ดูแลเอาใจใส่ต่อหน้าที่และพนักงานให้ทั่วถึง (ความถี่ 3) ตามลำดับ

ด้านหลักความคุ้มค่า เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมหาสารคามควรเน้นให้มีประสิทธิภาพในการบริหาร โดยใช้ทรัพยากร และงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์ (ความถี่ 9) และเทศบาลควรส่งเสริมให้พนักงานมีการทำกิจกรรม และอบรมผู้นำชุมชนแต่ละชุมชนเพื่อหาเวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในเรื่องที่ได้รับข้อเสนอแนะมาจากชุมชนต่างๆ เช่น การคัดแยกขยะ การออกกำลังกาย เป็นต้น (ความถี่ 4)

ด้านหลักการมีส่วนร่วม เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมหาสารคามควรจัดให้มีเวทีประชาคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและซักถามอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (ความถี่ 4) และควรจัดให้มีกิจกรรมประชาชนคุยกับเทศบาลอย่างสม่ำเสมอ (ความถี่ 3) ตามลำดับ